

Raport arheologic: Capadiva/Capidava/comuna: Topalu/județul: Constanța/punct: Cetate (2009)

Irina Adriana Achim (Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București)
Zaharia Covacef (Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța)
Cătălin Dobrinescu (Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța)
Daniel Lucian Ene (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Costin Miron (Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu)
Florentin Munteanu (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Ioan Carol Opriș (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Zeno-Karl Pinter (Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu)
Tiberiu Potârniche (Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța)
Alexandru-Mircea Rațiu (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Anișoara Sion (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Călin Dan Ștefan (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Maria Magdalena Ștefan (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Gabriel Stoian (Universitatea București, Facultatea de Istorie)
Claudia Urduzia (Muzeul Național Brukenthal, Sibiu)

Categorii: Apărare (construcții defensive); Domestic; Industrial; Religios, ritual și funerar; Neatribuit;

Tipuri: locuire; locuire civilă; așezare deschisă; așezare fortificată; așezare urbană; așezare rurală; locuire militară; castru; cetate; fort; fortificații; structură de cult/religioasă; biserică; descoperire funerară; necropolă; necropolă plană; necropolă tumulară; mormânt izolat; mormânt tumular; descoperire izolată; obiect izolat; exploatare/carieră; carieră;

Epoci/Perioade: Epoca bronzului; Epoca bronzului târziu; Hallstatt; Hallstatt timpuriu; Hallstatt mijlociu; La Tène; La Tène timpuriu; La Tène mijlociu; La Tène târziu; Epoca romană timpurie; Epoca romană târzie; Epoca romano-bizantină; Epoca bizantină; Epoca migrațiilor; Epoca medievală mijlocie; Epoca medievală timpurie; Epoca modernă; Latene; Epoca romană timpurie (sec. I - III); Epoca romană târzie (sec. IV - VIII); Epoca migrațiilor (sec. VII - XI); Epoca medievală timpurie (sec. X - XIII); Epoca medievală (sec. XIII - XVIII); Epoca modernă (sec. XIX - XX);

Pagina web: <http://cronica.cimec.ro/detalii.asp?k=4284>

Localizare pe hartă: <https://map.cimec.ro/Mapserver/?layer=cronica&cod=4284>

Cercetările arheologice de la Capadava, cât și operațiunile de prelucrare a materialului arheologic rezultat și de alcătuire a rapoartelor de cercetare s-au desfășurat în campania 2009 pe durata lunilor iulie-septembrie (cu măsurători topografice și de actualizare plan arhitectură/relevu/ nivelment concentrate în a doua parte a lunii august și în cursul întregii luni septembrie). Rezultatele obținute în acest an sunt notabile, chiar în condițiile reducerii sensibile a finanțării săpăturilor arheologice și de conservare primară din partea MCC. În ciuda impedimentelor financiare generale, cercetările arheologice s-au desfășurat la Capadava într-un ritm accelerat, acestora adăugându-li-se unele lucrări de conservare primară corespunzătoare, care au drept scop final protejarea și punerea în valoare pentru vizitare a obiectivelor arheologice din cetatea romană și bizantină de la Capadava. Conservarea primară respectivă a constat în rosturi la ansambluri arhitecturale din sectorul de E și mai ales la paramentul interior al curtinelor din această zonă; a fost turnată, apoi, o șapă solidă pe una dintre laturile scurte ale „Corpului de Gardă” din sectorul III al cetății. Menționăm că obiectivele respective fuseseră deja supuse conservării primare în cursul campaniei 2008 (sectorul de E), respectiv 2006 (Corpul de Gardă din sectorul III al cetății), când, din lipsa timpului necesar, aceste ultime operațiuni nu mai fuseseră realizate. Lucrările s-au desfășurat sub directă coordonare/supraveghere a arh. Anișoara Sion, cu consultarea coordonatorului științific al șantierului. Cercetările arheologice propriu zise au continuat, cu sprijinul instituțiilor partenere (UB-FIB, MINAC, UOC, ULB Sibiu) în trei sectoare intra muros (sectorul I, sectorul de E, sectoarele III/VI) și alte două extra muros (sectorul VIII și X). În GIS-ul deja existent al sitului a fost integrată ridicarea topografică a descoperirilor curente din cetate sau din zona extramurană (rezultate ale campaniilor 2008-2009). Astfel, cercetările arheologice și interdisciplinare în campania 2009 s-au desfășurat, după cum urmează:

Intra muros

Sectorul I - biserica din colțul de NE al cetății

Cercetările s-au desfășurat în anexa de N a bisericii, pe suprafața de la V de aceasta, în caseta A 1 - situată pe flancul sudic al obiectivului, spre extremitatea vestică a zidului S al edificiului de cult și, în sfârșit, în caseta B1, situată și ea pe flancul sudic al bisericii, spre extremitatea vestică a zidului S al edificiului; sectorul I - incinta mediobizantină și spațiul de locuire intramurană adiacent. Incinta mediobizantină (?) de pe curtinele C-D și c.J56, cu microsecțiune pe incintă în c.J 57; sectorul de E (sectoarele II, IV, V). Cercetările arheologice efectuate în sectorul de E s-au concentrat într-un singur obiectiv: încăperea C16, componentă a edificiului romano bizantin din sectorul de E (aflat, conform caroiajului general al cetății în carourile N-O-P 76, adosat curtinei de SE); sectoarele III/ VI - clădirea C 1/ 1994; via principalis. Edificiul C1/1994 (martorul din camera de SV, curățarea și secționarea camerei de E, pe traiectul șanțului castrului

târziu); pe via principalis c.R-S 73 (4 x 4 m), R-S 72 (4 x 4 m). Demontare de martori în c.R-S 74-75 (4 x 1 m) și R-S 75-76 (4 x 1 m), rezultați în campania 2008.

Extra muros

Sectorul VIII. Pe platoul din partea de S și E a cetății, pe suprafața promontoriului natural al rezervației arheologice. Cercetarea s-a concentrat asupra ultimelor cinci casete deschise în anii anteriori pentru urmărirea zidului de piatră presupus a aparține incintei medievale. Din acestea, în C4 s-au efectuat lucrări de curățire și îndreptare a profilelor și a grundului, afectate după sezonul rece, iar în celelalte, respectiv C3, C5, C6 și C7, au continuat lucrările de adâncire și degajare a amenajărilor descoperite în campaniile precedente; sectorul X. Continuare a campaniei 2008: s-a pornit cu o primă secțiune SI (2 x 10 m), extinsă spre V cu încă 10 m (total suprafață cercetată 20 x 2 m) în campania 2008. În 2009 am continuat cercetările pe platoul situat la cca. 300 m E de intrarea în cetate, extinzând SI cu 10 m spre E și trasând o a doua secțiune de 32 x 2 m, SII, perpendiculară pe prima, orientată N - S, ce ajunge până la marginea platoului, spre Dunăre.

Studii geomagnetice prin măsurători magnetometrice cu ajutorul unui echipament geofizic - magnetometru fluxgate Bartington Grad601-2 - proiectat să măsoare și să înregistreze, cu o înaltă acuratețe, valorile de gradient magnetic vertical la suprafața solului (date suplimentare referitoare la echipamentul folosit și strategia de lucru în teren sunt furnizate în anexă). Măsurătorile geomagnetice au fost derulate în trei dintre sectoarele sitului arheologic: în interiorul incintei, de la curtea de NE, între turnurile 4 și 5, către interior - suprafața de 2.000 m²; în exteriorul incintei la SE de curtea dintre turnurile 6 și 7 - suprafața de 1.600 m²; în zona termelor - suprafața de 2000 m². [Ioan C. Opriș]